

matemáticas, ni de aritmética, ni de música, ni de astronomía, ni de geografía, como lo demuestra con ejemplos pertinentes y lengua cáustica.

La lectura del discurso se verá complementada con los comentarios de Michel Ballard, que se dedica a contrastar los conceptos de Méziriac con teorías

modernas y especialmente a salvar un poco la reputación de Jacques Amyot como traductor.

Willy Neunzig

Facultat de Traducció i d'Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona

BENSON, Evelyn; BENSON, Morton; ILSON, Robert

The BBI Dictionary of English Word Combinations

Amsterdam/Philadelphia: John Benjamins Publishing Company, 1997

Aquesta és una versió revisada de la primera edició (1986) i de la reimpressió (1993) d'una obra que és més que un diccionari, dedicada d'una manera exhaustiva a recollir la relació de simpatia (les relacions que hi consten) i de desamor (les que no hi consten) entre uns mots i uns altres. Fidel a la línia iniciada pel contextualisme britànic, els autors fan servir el terme *collocation* encunyat per Firth (1957, *Papers in linguistics 1934-1957*) gairebé a tot arreu excepte en el títol, on s'han estimat més parlar de *word combinations*. Efectivament, com acostuma a passar amb les relacions humanes, es fa difícil definir aquesta afinitat gramatical, lèxica i conceptual que fa que una paraula s'avingui perfectament al veïnatge d'una altra o que aquesta li resulti imrepresentable, sense que la vacil·lació denominativa tregui importància capital a aquest fenomen. Va ser Grimes (1988, *Information dependencies in lexical subentries*) qui va parlar de *neighbourhood* en referir-se al mateix; Coseriu (1964, *Structure lexical et enseignement du vocabulaire*) va optar per «solidaritats lèxiques» i Pottier (1964, *Vers une sémantique moderne*) per «lexies complexes». El terme ha estat traduït sempre a desgrat per col·locació, però cap de les alternatives ha pogut substituir-lo amb èxit. Tampoc les adaptacions que pretenien reduir la polisèmia del terme en relació amb altres subllenguatges de l'idioma

(incloent-hi la llengua comuna), com ara la variant «col·locació» (Cerdán Tato a la traducció castellana de *Semantics* de'n Leech, 1976) semblen arrelar de moment. Sigui com sigui estem dins d'una obra que està en relació íntima i vital amb el que es denomina Semàntica Lèxica i més concretament amb la Semàntica Preferencial (Wilks, 1975, *Preference Semantics*), però, contràriament a tot pensament especulatiu, és obra d'uns col·leccionistes acurats, d'aquells que estimen per sobre de tot els trencaclosques.

Ara bé, un cop d'ull a l'apartat que descriu com han estat estructurades les entrades al BBI permet comprovar que no es tracta simplement d'un recull sinó d'una hipòtesi d'organització que cap teoria semàntica pot deixar de banda. Efectivament: les col·locacions han estat diferenciades en dos grans grups denominats *grammatical collocations* i *lexical collocations*. Les col·locacions gramaticals, que entronquen amb el concepte de coocurrència tal i com el va enunciar Harris també al 1957 (*Co-occurrence and transformation in linguistic structure*) són molt útils per a tots els que ens enfrontem amb l'escull dels *phrasal verbs* anglesos, per exemple. Però més que això: els autors distingeixen vuit tipus de col·locacions gramaticals que en conjunt constitueixen una autèntica lèxicogramàtica de l'anglès en un sentit substancialment equiparable

al de Gross (1982, *Constructing lexicon-grammars*).

Respecte de les col·locacions lèxiques, reflecteixen amb detall la distribució del significat d'una paraula determinada i permeten una anàlisi conceptològica molt necessària per a aprehendre la llengua. Un pot corroborar, per exemple, que la col·locació «despertar simpatia» del català es correspon a *to arouse, stir up sympathy*, entendre que no només es pot *guanyar simpaties* (to win) sinó també *to capture, command, gain, get sympathy*, i pot descobrir que en el sistema sociocultural anglès es pot *acceptar o rebutjar* la simpatia d'alguí: *to accept smb.'s sympathy, please accept our deepest sympathy* (difícilment transferible al nostre univers lingüístic).

Organitzades en set grups que representen les construccions sintagmàtiques més productives (verb + clausula, verb + nom, adjectiu + nom, etc.) copen la totalitat de la capacitat generativa de la llengua incloent-hi estructures fraseològiques o idiomàtiques freqüents que és bo saber, com ara, i per seguir amb la metàfora de l'empatia d'aquesta ressenya, *to be head over heels in ~ with somebody* a l'entrada de *love*, que seria més o menys «estar perdudament enamorat», encara que la tra-

ducció no la trobareu al BBI, que és monolingüe. Val a dir que al Collins aquesta dita es troba a l'entrada de *head*, fet que denota el més alt grau d'atenció que posa el BBI quant al problema de la paraula dominant dins d'una expressió que conté més d'un mot semànticament plè.

D'aquesta manera s'ha aconseguit una descripció molt intel·ligent de la combinatòria del lèxic de l'anglès comú. No s'hi ha volgut representar les col·locacions pròpies dels diferents llenguatges d'especialitat, però es poden trobar aquelles més comunes que han estat manllevades per la llengua general com ara les relacionades amb càmera, cens, cèl·lula, etc.

El diccionari inclou una guia pràctica que cal llegir per a treure'n el màxim profit de la informació continguda en cada entrada i crec que el profit que en pot treure un traductor, un estudiant de la llengua anglesa o un llingüista és enorme. A més, i no és broma, és un llibre amè: la seva versemblança és gairebé narrativa.

Anna Aguilar-Amat

Facultat de Traducció i d'Interpretació
Universitat Autònoma de Barcelona

CARBONELL i CORTÉS, Ovidi

Traducir al Otro. Traducción, exotismo, poscolonialismo

Cuenca: Universidad de Castilla-La Mancha

(Escuela de Traductores de Toledo, 2)

El nom d'Ovidi Carbonell i Cortés és ja familiar a tots els que ens dediquem a la traducció, i molt especialment als que ens dediquem a la traducció de l'àrab. Forma part d'una nova generació de filòlegs que, havent estudiat Semítiques, s'han obert camí en un àmbit més ampli, més global —també en el sentit anglosaxó de la paraula— i tenen interessos que depassen els límits purament lingüístics. En aquest llibre queda prou clar que, arran

de la seva formació també en literatura anglesa a Oxford, l'Ovidi Carbonell ha aprofitat tots els coneixements adquirits en aquests dos camps, aparentment força llunyans, per endinsar-se en les complexitats de la traducció.

Traducir al Otro es divideix en tres parts ben diferenciades: «La visión del Otro, la lectura del otro», «Entre los textos de Oriente y Occidente» i «Poscolonialismo o el Otro sobre sí mismo».